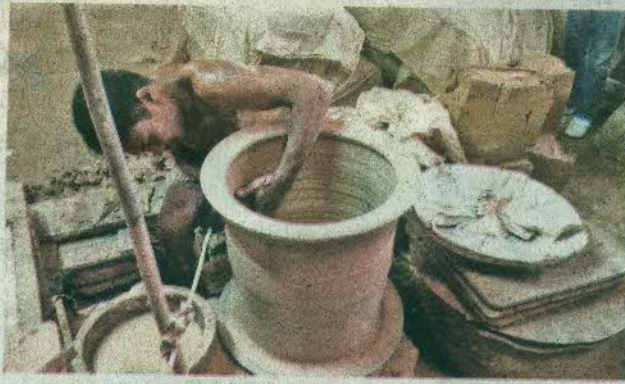

สถาปนาขบวนการไอ้เงร่าบุรี

ชมมหรสพหนึ่งใหญ่วัดขนอน

จำนวนไม่น้อยยิ่ง ทั้งนั้นตอนการจําการ

การพัฒนาของประเทศไทยอันเป็นความภาคภูมิใจนั้นทำให้จะมีชาวต่างชาติแวะเวียนและหลงใหลเข้ามาเยี่ยมชมไม่ว่าจะเป็นศิลปะการแสดงต่างๆ ที่มีความอ่อนช้อยงดงาม สถาปัตยกรรมที่ยังคงความสวยงามและบอกเล่าเรื่องราวความเป็นไทยในสมัยก่อนได้เป็นอย่างดี ทั้งวัฒนธรรม ภาษารวมถึงความมีอัธยาศัยไมตรี เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ไม่ว่าใครที่ได้พบเห็นต่างก็ต้องชื่นชมและตราตรึงใจ

ลวดลายมังกรโองร ชมมหรสพหนึ่งใหญ่วัด

ขณะที่มีสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ มากมาย ที่มีความสวยงาม ไม่ว่าจะเป็นทะเลที่มีชายหาดสวยงามหลายแห่ง หรือจะเป็นวัด โบราณสถานต่างๆ ที่เก่าแก่และมีเรื่องราวความเป็นมาที่น่าสนใจของประวัติศาสตร์ สมกับฉายา "ดินแดนวัฒนธรรมลุ่มน้ำแม่กลองและสายหมอกแห่งขุนเขาตะนาวศรี" "ราชบุรี" หนึ่งใน 77 จังหวัดของประเทศไทย ที่ถือได้ว่าเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความน่าสนใจอยู่มาก ทั้งสถานที่ท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรม และของดีท้องถิ่นที่รู้จักกันเป็นอย่างดี และเรียกขานเมืองราชบุรีอีกชื่อหนึ่งว่า "เมืองโอง" เพราะเป็นแหล่งที่มีโรงงานปั่นโองที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบัน

การปั่นโองที่มีลวดลาย ความอ่อนช้อย สวยงาม มีเอกลักษณ์ ไม่เหมือนใครของเมืองราชบุรี ด้วยกรรมวิธีในการผลิตที่ค่อนข้างละเอียดอ่อน ความอดทน ความพยายาม และใช้ความสามารถ ความ

ชำนาญเป็นอย่างยิ่ง ทั้งขั้นตอนการขึ้นรูป การขึ้นลวดลายบนโอง การเคลือบสี การเผา จนได้ออกมาเป็นโองหนึ่งใบ ซึ่งทางราชบุรีได้อนุรักษ์การปั่นโองเอาไว้เช่นกัน หรือที่รู้จักกันดีก็คือ "โองมังกร ราชบุรี"

สมัยก่อน โองถือเป็นของจำเป็นสำหรับทุกครอบครัว และยังอยู่คู่กับคนไทยมาจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะในต่างจังหวัดยังเป็นที่ต้องการอย่างแพร่หลาย เพราะแต่ละบ้านจำเป็นต้องมีภาชนะบรรจุน้ำ ซึ่งภาชนะส่วนใหญ่จะเป็นโองหรือถังไม้

พอมีการตั้งโรงงาน โองก็กลายเป็นธุรกิจการค้า โดยเฉพาะสมัยสงครามโลก โองที่นำเข้ามาจากเมืองจีนเริ่มขาดแคลน โรงงานจึงต้องผลิตส่ง โดยโรงงานโองสมัยนั้นจะตั้งอยู่ริมแม่น้ำ เพื่อง่ายต่อการขนส่ง

ส่วนใหญ่ลวดลายที่ถูกบรรจงวาดลงบนโองที่เราเห็นได้ทั่วไป และถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของโองไปแล้ว คือ รูปมังกร เพราะในสมัยก่อนเชื่อกันว่ามังกรเป็นเทพเจ้าแห่งพลังความดีงาม และชีวิต ถือเป็นสัตว์มงคลตามเทพนิยายจีน ช่วงปีนั้นจึงเลือกนำมาปั่นเป็นลวดลายบนโอง จนกลายเป็นที่มาของ "โองมังกร ราชบุรี"

การปั่นโองและการวาดลวดลายบนโองนั้น อาศัยการสืบทอดฝีมือผ่านการลงมือทำด้วยตนเอง และอาศัยความชำนาญ กว่าจะได้โองออกมาแต่ละใบ

โรงงานโองรัตนโกสินทร์ หรือบริษัท รัตนโกสินทร์ ราชบุรี พอทเทอร์ จำกัด ถือได้ว่าเป็นโรงงานโองแห่งแรกและแห่งเดียวในจังหวัดราชบุรี ที่ได้รับรางวัลโอท็อป 5 ดาว และรางวัลส่งออกยอดเยี่ยมของประเทศไทย ซึ่งรางวัลโอท็อป 5 ดาวได้รับมาแล้วต่อเนื่องกว่า 18 ปี และรางวัลส่งออกยอดเยี่ยม ได้มา 9-10 ปี ซึ่งปีนี้เป็นปีที่ 10 แล้ว

งานปั่นโองทุกชิ้นที่อยู่ในโรงงาน ล้วนเป็นงานแฮนด์เมด ที่ผลิตขึ้นด้วยมือ ปั่นด้วยมือทุกชิ้น ทุกกระบวนการล้วนแล้วแต่ทำเองด้วยมือเป็นงานตั้งแต่สมัยโบราณที่ยังคงได้รับการอนุรักษ์และรักษาให้คงเอาไว้ซึ่งภูมิปัญญาแบบโบราณ ซึ่งคือการปั่นที่ใช้คนปั่นด้วยมือ

โบสถ์วัดชนอน

หลังจากเที่ยวชมโรงงานโองใกล้ไม่ไกลจากตัวเมืองราชบุรี วัดชนอน (หนึ่งใหญ่) ตั้งอยู่ริมแม่น้ำและอนุรักษณ์แผ่น "หนึ่งใหญ่" ไว้ให้ได้เข้ามาเที่ยวชมและศึกษากัน หนึ่งใหญ่ ซึ่งได้รับการยกย่องว่าที่รวมศิลปะทรงคุณค่าหลายแขนง

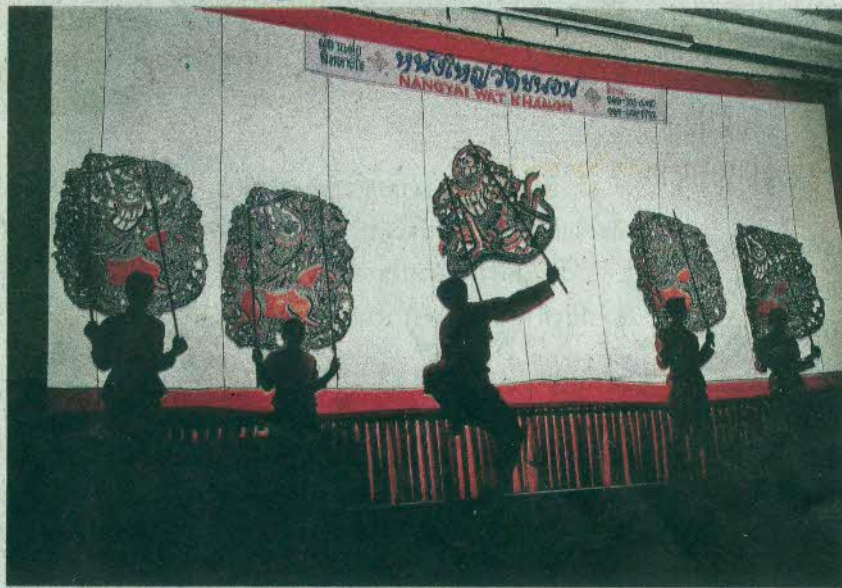

การโอ่งราชบุรี งใหญ่วัดขนอน

การ
จน
ได้
กัน

รับ
ถึง
ที่
บ้าน
นะ

กิจ
น้ำ
ต้อง
ริม

นโองที่เราเห็นได้ทั่วๆ ไป
คือ รูปมังกร เพราะในสมัย
นางจันทิมา และชีวิต ถือเป็น
ลือกันว่าป็นเป็นลวดลาย
ราชบุรี"

อัยการสืบทอดฝีมือ ผ่าน
กษัตริย์ กว่าจะได้โองออกมา

รัตนโกสินทร์ ราชบุรี พอ
รกและแห่งเดียวในจังหวัด
รงวัลส่งออกยอดเยี่ยมของ
มาแล้วต่อเนื่องกว่า 18 ปี
ซึ่งปีนี้เป็นปีที่ 10 แล้ว

เป็นงานแฮนด์เมด ที่ผลิตขึ้น
กรล้วนแล้วแต่ทำเองด้วยมือ
อนุรักษ์และรักษาให้คงเอา
ที่ใช้นั้นด้วยมือ

โบสถ์วัดขนอน

หลังจากเที่ยวชมโรงงานโอง ยังมีแหล่งวัฒนธรรมสำคัญที่อยู่ไม่
ไกลไม่ไกลจากตัวเมืองราชบุรี เพียง 26 กิโลเมตร คือ อ.โพธาราม
มีวัดขนอน (หนังใหญ่) ตั้งอยู่ริมแม่น้ำแม่กลอง ต.สร้อยฟ้า ที่มีการเก็บ
และอนุรักษ์แผ่น "หนังใหญ่" ไว้อย่างดีให้ประชาชนและนักท่องเที่ยว
ได้เข้ามาเที่ยวชมและศึกษากัน

หนังใหญ่ ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นการแสดงชั้นสูง เป็นการแสดง
ที่รวมศิลปะทรงคุณค่าหลายแขนง ได้แก่ ด้านศิลปะการออกแบบ

ลวดลายไทยเชิงวิจิตรกรรมที่มีความวิจิตรบรรจง ผสมกับฝีมือช่างแกะ
สลักที่ประณีต

เมื่อแสดงจะมีการนำศิลปะทางนาฏศิลป์การละคร ที่เคลื่อนไหว
อย่างได้อารมณ์ตามเนื้อเรื่อง ประกอบกับบทพากย์ บทเจรจา บทขับ
ร้อง ดนตรีปี่พาทย์ ทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องราวและให้บรรยากาศ
ศิลปะแก่ผู้ชมได้อย่างสมบูรณ์ การแสดงหนังใหญ่จึงมีคุณค่าทางศิลปะ
สูงของบรรพบุรุษ

พระครูพิทักษ์ศิลปาคม เจ้าอาวาสวัดขนอน (หนังใหญ่) กล่าวว่า
วัดขนอนเป็นวัดที่ทำหนังใหญ่ อนุรักษ์วัฒนธรรม ซึ่งเป็นหนึ่งใน
โครงการพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช
กุมารี คือ การอนุรักษ์หนังใหญ่ ทุกคนต่างรู้จักการแสดงโขนเป็น
อย่างดี ว่าเป็นศิลปะการแสดงประจำชาติ ที่มีท่าทางการแสดงมาจาก
หนังใหญ่ แต่กลับไม่มีใครรู้จักหนังใหญ่

เรียนรู้ช่างใกล้วัดในพิพิธภัณฑ์

ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการอนุรักษ์หนังใหญ่เอาไว้ แล้วมีการเรียนรู้ การ
ศึกษาเกิดขึ้น หนังใหญ่เกิดขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา และเป็นมรดก
การแสดงที่เกี่ยวข้องกับงานของพระมหากษัตริย์ ไม่ว่าจะเป็นการร่ำ
ถวายพระเพลิงหรือต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง ก็จะใช้นหนังใหญ่ทำการ
แสดง

ปัจจุบันที่วัดขนอนมีตัวหนังใหญ่อยู่จำนวน 313 ตัว ซึ่งเก็บรักษา
เอาไว้และจัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑ์หนังใหญ่วัดขนอน ให้ประชาชน
ได้มาเยี่ยมชมและศึกษา ทั้งหนังใหญ่และประวัติความเป็นมา

หนังใหญ่นั้นเป็นสมบัติของวัดที่ได้ร่วมรักษาสืบทอดกันมา และ
เป็นเพียงที่เดียวที่มีมรดกเป็นของวัด มีตัวหนัง และคณะหนังใหญ่
ที่สมบูรณ์อยู่ในความอุปถัมภ์ของวัดสืบทอดมาจนถึงทุกวันนี้

นิตยา ร่มโพธิ์ชี